



Bruksela, dnia 20.10.2021 r.
COM(2021) 638 final

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
z wykonywania przez Komisję powierzonych jej uprawnień w zakresie przyjmowania
aktów delegowanych na podstawie dyrektywy 2012/19/UE w sprawie zużytego sprzętu
elektrycznego i elektronicznego (WEEE)

SPRAWOZDANIE KOMISJI
DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
z wykonywania przez Komisję powierzonych jej uprawnień w zakresie przyjmowania
aktów delegowanych na podstawie dyrektywy 2012/19/UE w sprawie zużytego sprzętu
elektrycznego i elektronicznego (WEEE)

1. WPROWADZENIE

Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/19/UE z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (WEEE)¹ ustanowiono zasady gospodarowania tym sprzętem, aby przyczynić się do zrównoważonej produkcji i konsumpcji poprzez – w pierwszej kolejności – ograniczenie ilości WEEE, a ponadto poprzez ponowne użycie, recykling oraz inne formy odzysku takich odpadów tak, aby ograniczyć ilość unieszkodliwianych odpadów i przyczynić się do wydajnego wykorzystywania zasobów oraz do odzyskiwania cennych surowców wtórnych.

Na mocy dyrektywy WEEE Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 20, w celu:

- wprowadzenia wszelkich dostosowań przejściowych w celu rozwiązania trudności państw członkowskich przy realizacji wymogów dotyczących osiągnięcia określonych w dyrektywie poziomów zbiórki WEEE, jak określono w art. 7 ust. 4;
- wprowadzenia ewentualnych zmian w załączniku VII dotyczącym wymogów selektywnego przetwarzania materiałów w celu uwzględnienia innych technologii przetwarzania, jak określono w art. 8 ust. 4;
- określenia kryteriów oceny warunków równorzędnych przetwarzania WEEE poza obszarem Unii Europejskiej, jak określono w art. 10 ust. 3;
- dostosowania załączników IV, VII, VIII i IX do postępu naukowo-technicznego, jak określono w art. 19.

2. PODSTAWA PRAWNA

Zgodnie z art. 20 ust. 2 dyrektywy WEEE Komisji powierzono uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych na okres pięciu lat, począwszy od dnia 13 sierpnia 2012 r.

W dniu 18 kwietnia 2017 r. Komisja przedłożyła Parlamentowi Europejskiemu i Radzie² sprawozdanie z wykonania uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z dyrektywą WEEE. Zgodnie z art. 20 ust. 2 zdanie trzecie przekazanie uprawnień zostało automatycznie przedłużone na kolejny okres pięciu lat, kończący się w dniu 13 sierpnia 2022 r. Komisja przedkłada niniejsze sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, zgodnie z wymogami art. 20 ust. 2 zdanie drugie, w celu przedstawienia swoich działań związanych z wykonywaniem uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych w tym okresie.

¹ Dz.U. L 197 z 24.7.2012, s. 38.

² COM(2017)0172 wersja ostateczna.

Zgodnie z art. 20 ust.2. przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.

3. WYKONYWANIE PRZEKAZANYCH UPRAWNIENÍ

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem Komisja nie skorzystała z powierzonych jej delegowanych uprawnień na podstawie dyrektywy WEEE z powodów, które wyjaśniono poniżej.

3.1. Dostosowania przejściowe w celu rozwiązania trudności państw członkowskich przy realizacji wymogów dotyczących osiągnięcia poziomów zbierania określonych w art. 7 ust. 4 dyrektywy

W poprzednim sprawozdaniu Komisji dotyczącym wykonywania przekazanych jej uprawnień odnotowano między innymi, że Republika Czeska, Łotwa, Polska, Rumunia, Słowenia i Słowacja skorzystały z możliwości odstępstwa przewidzianej w art. 7 ust. 3 dyrektywy WEEE, aby odroczyć osiągnięcie poziomu zbierania, który miał zostać osiągnięty od 2019 r., do ustalonej przez siebie daty, która nie może przypadać później niż dnia 14 sierpnia 2021 r. Ponadto Bułgaria, Litwa i Malta skorzystały z tej możliwości odroczenia.

W poprzednim sprawozdaniu stwierdzono, że nie ma uzasadnienia w postaci szczególnych okoliczności, które wymagałyby przyjęcia aktu delegowanego zawierającego dalsze ustalenia przejściowe.

Ponadto jak zapowiedziano, Komisja zapewniła państwom członkowskim wsparcie i wytyczne, pomagając im w rozwiązywaniu ewentualnych trudności w realizacji ich celów, za pośrednictwem ukierunkowanej inicjatywy na rzecz promowania przestrzegania przepisów, wspieranej badaniem przeprowadzonym w latach 2016-2017³. Celem było w szczególności uzyskanie przeglądu krajowych praktyk w zakresie gospodarowania WEEE oraz ocena wdrażania i wykonywania przez państwa członkowskie dyrektywy WEEE. Zidentyfikowano kluczowe czynniki i przeszkody utrudniające osiągnięcie celów, a także dobre praktyki, aby umożliwić wzajemne uczenie się i dalszy rozwój polityki i praktyk w zakresie WEEE na poziomie państw członkowskich.

W odniesieniu do celów w zakresie zbierania na 2019 r. należy wziąć pod uwagę, że zgodnie z art. 16 ust. 6 dyrektywy WEEE państwa członkowskie przekazują dane za ten rok w ciągu 18 miesięcy od końca roku sprawozdawczego, tj. do końca czerwca 2021 r. W momencie sporządzania niniejszego sprawozdania Komisja nie otrzymała jeszcze od państw członkowskich pełnego zestawu oficjalnie zgłoszonych danych dotyczących poziomów zbierania WEEE za 2019 r.

Komisja zauważa, że również w obecnym okresie objętym niniejszym sprawozdaniem nie zaistniały żadne szczególne okoliczności, które wymagałyby przyjęcia aktu delegowanego z przejściowymi dostosowaniami w celu zaradzenia trudnościom napotykanym przez państwa członkowskie przy przestrzeganiu poziomów zbierania określonych w dyrektywie

³ „Procedura promowania zgodności WEEE”: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/09c7215a-49c5-11e8-be1d-01aa75ed71a1/language-en>

WEEE, w szczególności w odniesieniu do wskaźników zbiórki mających zastosowanie od 2019 r.

3.2. Zmiana załącznika VII, art. 8 ust. 4

Załącznik VII odnosi się do selektywnego przetwarzania materiałów i części składowych zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

W art. 8 ust. 4 dyrektywy WEEE upoważnia się Komisję do wprowadzenia zmian w załączniku VII w celu wprowadzenia innych technologii przetwarzania, które zapewniają co najmniej taki sam poziom ochrony zdrowia ludzi i środowiska.

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem Komisja nie stwierdziła potrzeby podjęcia żadnych działań, które doprowadziłyby do zmiany załącznika VII.

Ze względu na kwestię objętą tym załącznikiem Komisja przeprowadziła w okresie od grudnia 2018 r. do listopada 2020 r. „Badanie dotyczące norm jakości przetwarzania WEEE”⁴, w tym szczegółowe konsultacje z zainteresowanymi stronami. W badaniu tym zaproponowano między innymi zmiany w pozycjach wykazu substancji, mieszanin i części składowych, które należy usunąć z selektywnie zebranego WEEE, jak określono w załączniku VII, w świetle nowych dowodów naukowych dotyczących niebezpiecznych części składowych, materiałów lub substancji w WEEE⁵ oraz z uwzględnieniem obecnych technologii przetwarzania. Badanie przeprowadzono w szerszym kontekście ewentualnego dalszego rozwoju i harmonizacji wymogów dotyczących przetwarzania WEEE, również na podstawie upoważnienia na mocy art. 8 ust. 5 dyrektywy WEEE. Obecnie trwa dalsza ocena⁶ powiązanych skutków gospodarczych, środowiskowych i społecznych, a dalsze działania na tej podstawie mogą obejmować zmianę załącznika VII, co do której decyzja nie może jednak obecnie zostać podjęta oddzielnie.

3.3. Kryteria oceny warunków równorzędnych przetwarzania WEEE poza obszarem Unii Europejskiej, jak określono w art. 10 ust. 3;

Zgodnie z art. 10 ust. 2 dyrektywy WEEE zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny wywożony poza obszar UE podlega uwzględnieniu w kontekście wypełnienia zobowiązań i celów określonych w art. 11, tylko jeśli eksporter może udowodnić – zgodnie z rozporządzeniami (WE) nr 1013/2006 i (WE) nr 1418/2007 – iż przetwarzanie przeprowadzono w warunkach równorzędnych z wymogami przedmiotowej dyrektywy. Art. 10 ust. 3 nakłada na Komisję obowiązek przyjęcia aktów delegowanych, ustanawiających szczegółowe przepisy uzupełniające przepisy art. 10 ust. 2, w szczególności kryteria oceny warunków równorzędnych przetwarzania WEEE poza obszarem UE.

⁴ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/2004b067-726a-11eb-9ac9-01aa75ed71a1/language-pl/format-PDF/source-193365602>

⁵ Takie dowody naukowe mogą obejmować ustalenia i zmiany w dziedzinie trwałych zanieczyszczeń organicznych (TZO) i substancji wzbudzających szczególnie duże obawy (SVHC) zgodnie z przepisami dotyczącymi chemikaliów w ciągu ostatnich 20 lat.

⁶ W trakcie sporządzania niniejszego sprawozdania Komisja przygotowuje się do przeprowadzenia badania mającego na celu ocenę prawdopodobnych skutków i wykonalności środków służących dalszej harmonizacji wymogów dotyczących przetwarzania WEEE, które ma rozpocząć się przed przedłożeniem niniejszego sprawozdania Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

W związku z rozwojem sytuacji, o którym mowa w poprzednim sprawozdaniu, Komisja w ramach „Badania dotyczącego norm jakości przetwarzania WEEE”⁷ przeprowadziła aktualizację wcześniejszego badania przeprowadzonego w 2013 r. w celu określenia i porównania potencjalnych wariantów oceny i dokumentowania równoważnych warunków przetwarzania oraz przedstawienia zaleceń dotyczących najlepszych możliwych wariantów strategicznych. Badanie to obejmowało konsultacje z zainteresowanymi stronami. Ponadto Komisja prowadzi obecnie przegląd rozporządzenia w sprawie przemieszczania odpadów⁸ i w tym kontekście rozważane są kryteria dotyczące oceny równoważnych warunków przetwarzania odpadów poza UE.

Biorąc pod uwagę m.in. te trwające prace, Komisja nie przyjęła aktu delegowanego na podstawie art. 10 ust. 3 dyrektywy WEEE. W kontekście unijnej polityki dotyczącej ochrony środowiska, surowców i gospodarki o obiegu zamkniętym powiązane działania pozostają jednak priorytetem i będą nadal oceniane wraz z wnioskami w ramach przeglądu rozporządzenia w sprawie przemieszczania odpadów.

3.4. Dostosowanie załączników IV, VII, VIII i IX do postępu naukowo-technicznego, art. 19

Załącznik IV zawiera niewyczerpujący wykaz sprzętu elektrycznego i elektronicznego należącego do kategorii EEE; załącznik VII odnosi się do selektywnego przetwarzania materiałów i części składowych WEEE; w załączniku VIII określono wymogi techniczne odnoszące się do miejsc przeznaczonych do magazynowania i przetwarzania WEEE, załącznik IX zawiera zaś symbol oznakowania EEE.

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem Komisja nie przyjęła odpowiednich aktów delegowanych w celu dostosowania wyżej wymienionych załączników do postępu naukowo-technicznego.

W odniesieniu do załączników VII i VIII, jak wspomniano powyżej, w „Badaniu dotyczącym norm jakości przetwarzania WEEE” przeprowadzonym przez Komisję określono, wśród proponowanych wariantów, szczegółowe wymogi, które można by zawrzeć w tych dwóch załącznikach, aby dostosować je do postępu naukowo-technicznego. Obejmują one wymogi dotyczące przetwarzania różnych rodzajów WEEE, który występuje w coraz większej ilości w ostatnich latach, takiego jak panele fotowoltaiczne, urządzenia klimatyzacyjne, wyświetlacze płaskie, chłodziarki wykorzystujące próżniowy panel izolacyjny lub WEEE zawierający akumulatory litowo-jonowe, ale którego nie ma w wyżej wymienionych załącznikach, ponieważ tego typu odpady nie występowały w przeszłości.

Komisja dokonuje obecnie dalszej oceny tych wariantów, wraz z innymi, w kontekście ewentualnego dalszego rozwoju i harmonizacji norm przetwarzania WEEE, w ramach oceny uzupełniającej określonej powyżej.

4. WNIOSKI

⁷ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/2004b067-726a-11eb-9ac9-01aa75ed71a1/language-pl/format-PDF/source-193365602>

⁸ Rozporządzenie (WE) nr 1013/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie przemieszczania odpadów (Dz.U. L 190 z 12.7.2006, s. 1).

W ciągu minionych pięciu lat Komisja nie czyniła użytku z powierzonych jej delegowanych uprawnień w ramach dyrektywy 2012/19/UE z powodów opisanych w niniejszym sprawozdaniu. Może jednak z uzasadnionych przyczyn uczynić to w przyszłości.

Komisja zwraca się do Parlamentu Europejskiego i Rady o zapoznanie się z niniejszym sprawozdaniem.